

Datamaskiner og Digitalteknikk 2018

TDT4160

Sebastian Ellefsen

August 30, 2018

1 Forelesing 1 - Introduksjon

1.1 TL;DR

- Prosessorhastighet vokser mye raskere enn minnehastigheten, lager et ”gap”, behov for å ”lure” maskinen til å tro at den er raskere enn den er.
- Maskiner brytes ned til et abstrakt hierarki.

2 Forelesing 2

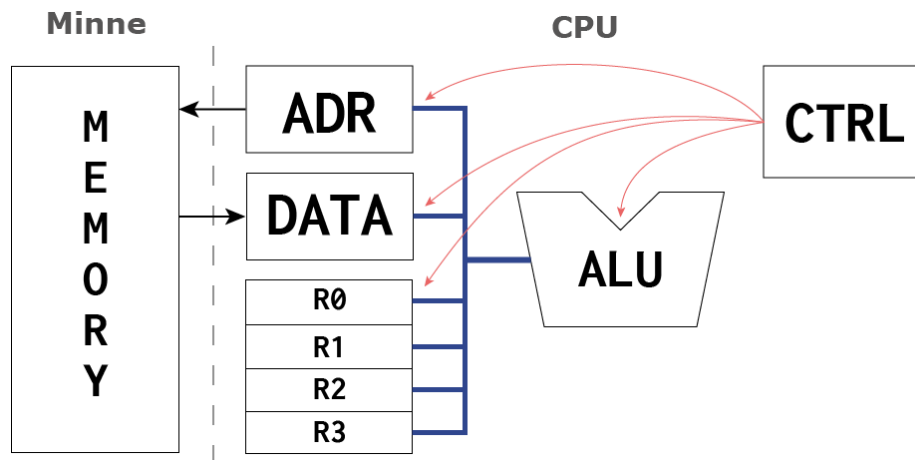
Mikroarkitektur

2.1 Datamaskinsystemer

- To typer maskiner
  - Tradisjonelle datamaskiner
  - Integrerte (”embedded”) maskiner

2.2 System og minnekart

- Pekere til forskjellige minneområder

ADR holder pekere til minneadresser i DATA, data kan da skrives til minne (WR) eller leses fra minne (RD)

2.3 CPU

- "Hjernen" i en datamaskin
- Hoveddeler
  - Control Unit
  - Aritmetisk-logisk enhet (ALU)
  - Register
    - * PC : Program counter
Peker til den neste instruksjonen i Instruksjons Registeret
    - * MAR : Memory Address Register
Lagrer adressen data enten vil hentes (fetch) fra eller skrives (write/send) til.
    - * MDR : Memory Data Register
Lagrer data som flyttes til/fra primærminne
    - * Y-REG :
    - * MUX : (multiplexer?)
    - * IR : Instruction Register (Instruksjons Register)
Lagrer instruksjonene som skal utføres
    - * R0 ... R(n-1) : General Purpose Registers (GPRs) / Generelle register
Registre som brukes av instruksjonene
    - * TEMP
Brukes til forskjellige formål av forskjellige produsenter
    - * Konstant-register
Lagrer en del read-only konstanter, f.eks 0, 1, π etc.
- Register

- Programteller (PC) - Adresse til neste instruksjon
- Instruksjonsregister (IR)
- Generelle registre (General Purpose Registers (GPRs))

2.4 Hvordan utføres et program

- Fetch-Execute cycle
- Programminne og Dataminne

2.5 Lager

Hovedminne / Main Memory

- RAM (Random Access Memory)
- To vanlige typer RAM
  - Statisk
    - * Rask
    - * Stor minnecelle (Mange transistorer)
  - Dynamisk
    - * Ikke så rask
    - * Mindre minneareal
    - * Mer komplisert
    - * Må ha "opplading" (bruker kondensatorer som kan lades ut)

Lagerhierarki (hastighet↓ / kapasitet ↑)

- Register
- Cache
- Main Memory
- Magnetic Disk
- Tape / Optical Disk

Nærmere CPU → Raskere / mindre

2.5.1 Cache

Mean Access Time: $x + (1 - h) \cdot m$ Prøver gjette hvilke data man trenger

- x : cache access time
- m : main memory access time
- h : hit ratio

2.6 Busser og arkitektur

Busser forbinder komponenter.

2.7 Ytelse

Må velge hvilken metrikk vi bruker for måling av ytelse, avhengig av behov.

2.8 Parallellitet

- Essensielt for å øke ytelsen
- To typer parallellitet
  - Instruksjonsnivåparallellitet (Instruction-Level Parallelism (ILP))
    - * Flere instruksjoner utføres samtidig
    - * Samlebånd (pipelining)
  - Prosessornivåparallellitet (Processor-Level Parallelism (PLP))
    - * Bruker flere prosessorer

Parallellitetstyper:

- Single Instruction, Multiple Data (SIMD): Array Processor
- Multiple Instructions, Multiple Data (MIMD): Multiprocessor